

ECOU

An.1 Nr.11 ianuarie 2008

Ziarul satului Colonița

Norocul ți-l dă Dumnezeu, dar îl păzești singur

Au trecut și sărbătorile de iarnă... A trecut și stresul cadourilor, mâncatul și băutul, pe alocuri porcesc, au trecut și colindătorii pe la casele noastre, cu același veșnic colind... Am pășit într-un nou an. Am făcut sumarul anului precedent și, plini de optimism, ne apucăm să schițăm un nou proiect, pentru a-l demara cât mai curând.

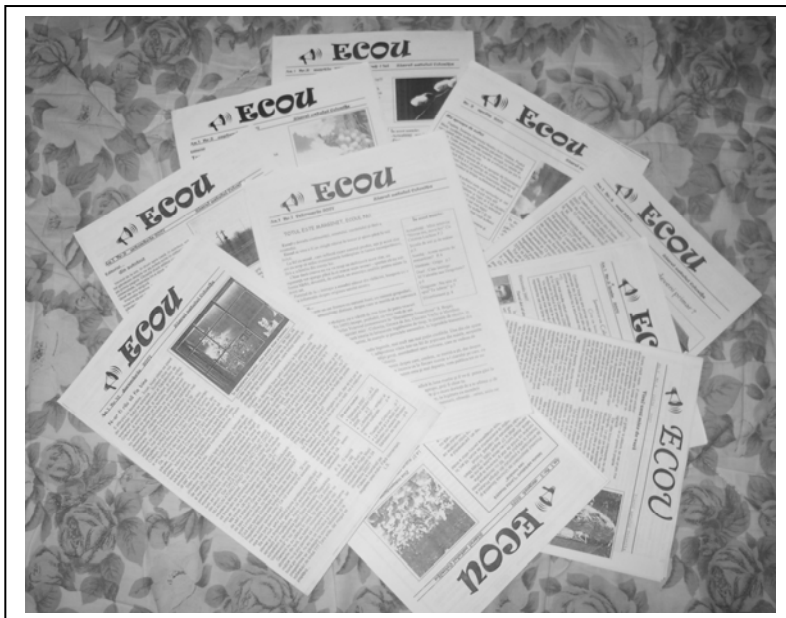
Horoscoapele (deși toate diferite) fac previziuni bune, așa că ne încredem într-un an bun și sperăm cu toții în ceva: să ni se împlinească dorința pusă la trecerea dintre ani, să avansăm profesional, să ne întâlnim jumătatea, să devenim bogați peste noapte, să... În fine: să avem o soartă mai bună.

Hmm... Dar ce este soarta? Ceva ce trebuie să așteptăm sau ceva ce trebuie să realizăm?! Deseori aud în jurul meu fraze de genul: „Cred că așa mi-e soarta, nu pot să schimb nimic” sau „Dacă îmi este sortit acest lucru, atunci oricum așa va fi”... Reiese că rolul nostru pe Pământ nu este altul decât să așteptăm să se împlinească o predestinare?! Nu neg că există destinul, doar că el nu este static, ci se află în continuă mișcare. Viitorul se scrie acum, în secunda asta, prin tot ceea ce facem și el se schimbă în funcție de alegerile pe care le luăm noi.

Trebuie să înțelegem că, orice cauză are efectul său. Altfel spus, orice acțiune are și o reacțiune, sau cum mai este cunoscută această lege în variantă populară „Ceea ce semeni, aceea culegi”. Tot ce se întâmplă în viața noastră este efectul cauzelor pe care noi le-am generat. Uneori efectele pot fi și consecințele deciziilor luate de alți oameni, unele înțelepte, altele nu. Ceea ce trebuie să știm este că trebuie să ne asumăm greșelile, să creștem pe măsură ce trecem prin ele și să nu renunțăm.

Soarta nu ne dirijează viața, ea doar ne îndrumă uneori, când nu știm ce drum să alegem. Te conduce numai ea, de una singură, doar dacă ești „orb”, însă dacă știi să vezi, o poți lua de braț chiar tu... și să o plimbi pe drumul pe care tu îl alegi. Desigur, acest „teritoriu” are limitele lui, niște granițe, care sunt puse undeva anume... de către o „Autoritate”, dar deși suntem limitați în aceasta multitudine de opțiuni, avem posibilitatea de a alege. Viața ne-o dă Dumnezeu, dar noi suntem cei care trebuie să avem grijă de ea; de noi depinde cum va arăta ea în final – ca o grădină îngrijită, cu flori și cu pomi roditori sau doar o paragină împânzită de buruieni. Destinul este în voința noastră și în ceea ce ne propunem să realizăm.

Să știți să faceți alegerile potrivite la momentul potrivit. Un an cât mai bun să avem cu toții!!!

Concurs

🌟 Ziarul „Ecou” împlinește un an

În luna februarie, ziarul „Ecou” va împlini un an de la înființare. Cu această ocazie îți testăm fidelitatea.

Dovedește-ne că ești cel mai fidel cititor! Convinge-ne că ești cel mai bun, rezolvă rebusul din pagina 2, iar noi te vom premia. Trimite mesajul tău pe adresa electronică ziar_ecou@yahoo.com sau transmite rezolvarea direct prin intermediul membrilor colectivului redacțional.

Vor fi premiați primii 3 cititori care vor dezlega corect rebusul, așa că **GRĂBEȘTE-TE!!!**

La aceeași adresă așteptăm opiniile voastre referitor la activitatea ziarului timp de un an - atât aprecieri, cât și critici. Cele mai sincere și originale mesaje vor fi publicate în următorul număr și premiate! Vă mulțumim pentru că ne sunteți alături!

În acest număr:

Actualități.....p.2

Interviu cu Vlad Ghimpu..... p.3

Sănătate: Oreion.....p.4

Santa Claus în Colonița.....p. 5

Eficientizarea serviciului de curățare a drumurilor

În această iarnă, drumurile satului, parțial și cu întârziere, au fost curățate. Gheorghe Calancea a explicat că str. Ștefan cel Mare și str. Budești au fost curățate de către Direcția Drumuri și Amenajare Teritorială, celelalte străzi au fost curățate cu efortul lui Ion Cheptene, din mijloacele Primăriei.

Pentru organizarea mai eficientă a lucrărilor de curățire a drumurilor în timpul iernii, Primăria va angaja prin contract o persoană responsabilă de acest domeniu. Principalul candidat la această funcție este Ion Cheptene.

Schimbări în structura serviciului de salubritate și amenajare a teritoriului

Serviciul de salubritate și amenajare a teritoriului din satul Colonița are un nou șef – Victor Brenici. El a fost angajat în bază de contract începând cu 25 ianuarie 2008, după ce fostul responsabil, Vera Mazălu, a demisionat.

În subordine va avea 10 persoane, locuitori ai satului, șomerii înregistrați la Agenția pentru ocuparea forței de muncă din mun. Chișinău. Această agenție selectează și îndreaptă șomerii la Primărie pentru a fi angajați în calitate de muncitori la lucrările publice de salubritate a teritoriului.

Șomerii antrenați la lucrările publice vor beneficia de o indemnizație lunară egală cu 30% din salariu mediu pe economie pentru anul 2007 (cca. 640 lei, n.r.) și se va achita din fondul de șomaj. Aceleași persoane au încheiat un alt contract cu Primăria, pe un termen de 11 luni, începând cu 25.01.2008. Conform contractului aceștia vor efectua mai multe servicii, ca: lucrări de salubritate și întreținerea curățeniei la gunoștea satului; amenajarea, înverzirea și curățirea teritoriilor; plantarea puieților; dezăpezirea drumurilor, lucrări pentru întreținerea fondului locativ și obiectelor de menire socială, culturală și sportivă; îngrijirea monumentelor, parcurilor, cimitirelor și alte lucrări.

Consiliul local va decide la ședința din 5.02.08 suma lunară care va fi alocată pentru întreținerea acestui serviciu.

CONCURS (vezi pag.1)

	1		U						
	2		N	-					
			-						
	3		A						
	4		N						
		5	I					-	
		6	S						
		7	O						
	8		R						

Lucrări ce sunt planificate pentru a fi realizate în prima jumătate a anului 2008:

1. gazificarea străzii Valea Ungurilor (sectorul nou de case, din partea de Sud-Est a satului)
  2. lucrări de canalizare pe strada Ciocana Veche
  3. proiectarea sistemului de gazificare în sectorul nou de case în partea de Vest a satului
  4. reparația capitală a blocului C a școlii
- Lucrările vor fi efectuate din bugetul municipal.

Aviz

Sâmbătă, 9 februarie, la ora 17⁰⁰]n incinta școlii medii nr. 94 „Gheorghe Ghimpu” va avea loc **Întâlnirea cu Absolvenții**. Sunt invitați absolvenții tuturor promoțiilor!

1. Cu cine a fost realizat primul mini-interviu din ziarul „Ecou”? *
2. Titlu interviului realizat cu Părintele Victor („Cu Dumnezeu...”)
3. Cunoscuta interpretă, care a fost invitată în s. Colonița la concertul de 8 martie, cu care „Ecou” a realizat un scurt interviu...*
4. Echipa cărui sat a fost învinsă în meciul de fotbal de la Deschiderea sezonului sportiv?
5. Cine a asigurat suportul tehnic pentru numerele 1-4 ale ziarului? *
6. Tânăra vedetă de la pagina de Divertisment din nr. 6, iulie 2007 *
7. Tinerii căsătoriți felicități de „Ecou” în nr. 7, august 2007 *
8. Străjerii comorilor culturale, nr.10, decembrie 2007

* Numele de familie

Vlad Ghimpu - Biobibliografie la 50 de ani

Pasionat de istorie de mic copil, Vlad Ghimpu și-a dedicat aproape întreagă viață cercetării acestei enigme a tuturor timpurilor, a acestui vast domeniu, pe care a încercat să-l descopere pas cu pas. Este doctor în istorie, în prezent, autor al mai multor articole în presă și al peste 40 de studii de specialitate, publicate în Moldova și în România.

Mai multe detalii aflați în interviul ce urmează, realizat de Felicia Ghimpu.

D-le Vlad spuneți-ne, vă rog, de unde aveți această pasiune pentru istorie?

Istoria am început s-o învăț încă de acasă, de mic copil, când tatăl meu ne citea din diferite cărți, începând cu abecedarul, care era ilustrat într-un fel neobișnuit pentru perioada noastră, acolo era reprezentat regele României Mihai I, Ion Antonescu, conducătorul statului român în timpul războiului. Tatăl meu obișnuia să ne citească povești din cărțile lui de școală duminica în familie, ne povestea evenimente din perioada românească care de fapt și reprezentau istoria pentru noi și care nu se învăța din nici o carte. La școală pe atunci nu se preda istoria poporului nostru.

Ce studii a-ți urmat pentru a vă atinge țelul?

Mai întâi am absolvit 8 clase în școala generală din satul natal, Colonița, iar ulterior, sub influența unui prieten, am mers la Școala profesional-tehnică nr. 36 din Chișinău pentru a învăța o profesie foarte interesantă la acea vreme, cea de lăcătuș, aparate de măsură și control și automată. O profesie nouă la noi, ce abia începea să se dezvolte. Cu toate acestea, aveam intenția să fac studii superioare la universitate. Am considerat că cel mai bine ar fi să intru la facultatea de istorie – obiectul meu preferat în școală, deși aveam rezultate bune și la fizică, la matematică... Literatură, la fel, o iubeam de mic, citind multe cărți, ca o continuare a poveștilor auzite de la tatăl meu.

Cu siguranță că drumul parcurs în cariera dumneavoastră nu a fost unul prea ușor. Ce posturi a-ți mai avut și la momentul dat ce funcție dețineți?

Am învățat la Facultatea de Istorie a Universității de Stat în anii 1980 – 1986. După universitate, am fost angajat ca profesor de istorie la Școala generală nr. 32 din Chișinău, unde am lucrat până în 1987, n-am putut lucra mai mult din două cauze: prima – îmi construiam casa pe atunci, și a doua, pentru că aveam o boală cronică la gât – tonzilită. Ea recidiva în permanență, deoarece în școală tot timpul era un virus de răceală, așa mi-a explicat mie medicul. În anul 1987 am fost angajat colaborator științific inferior la Muzeul Național de Istorie și am activat în Secția metodică, mai întâi, ce coordona activitățile muzeelor din republică, mergând foarte des în deplasări. Aici la muzeu am parcurs toate treptele funcționale, până la șef de secție. Apoi din 1996 am fost numit director adjunct științific, iar actualmente, după reorganizare, lucrez ca cercetător științific superior la Muzeul Național de Arheologie și Istorie.

Cu ce realizări marcante vă puteți mândri?

În calitatea mea de muzeograf am urmat și studii de doctorat fără frecvență în perioada activității la muzeu, la Universitatea *Alexandru Ioan Cuza* din Iași, în anii 1992 – 1996, iar în 1999 am susținut teza de doctorat *Biserici și mănăstiri din Basarabia în sec. XV – XVII*. Lucrarea monografică am publicat-o în anul 2000 la Chișinău. Aceasta este principala mea realizare. Pe parcurs am mai scris și alte studii și articole științifice, circa vreo 50, pe care le-am publicat în Republica Moldova și în România. Ultima lucrare este cartea dedicată vârstei mele jubiliare cu titlul *Biobibliografie la 50 de ani. Studium*, unde, împreună cu soția Natalia, după ce fac o totalizare a tuturor lucrărilor și publicațiilor mele, prezint și unele cercetări inedite la istoria românilor din perioada secolelor IX – XII.

Cum v-a venit ideea să scrieți această carte și cât timp v-a luat s-o scrieți?

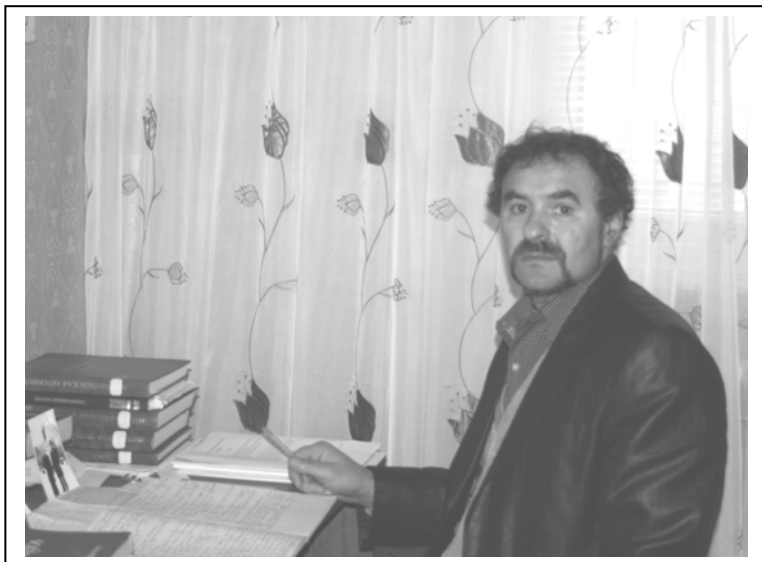
Ideea îi aparține de fapt soției mele Natalia și este un gen de publicație jubiliară ce s-au tipărit până acum și de alți cercetători din Republica Moldova. La compartimentul ei istoric am început să lucrez din anul 2005, orientându-mă spre o perioadă mai veche din istoria noastră, după ce am avut posibilitatea să studiez unele letopisețe rusești, izvoare bizantine și de limbă latină, traduse. În urma abordării acestor izvoare scrise am fost determinat să exprim niște concluzii și aprecieri noi referitoare la epoca istorică respectivă. Unele din aceste studii au fost propuse spre publicare și în câteva ediții de specialitate.

După atâtea realizări profesionale există totuși un obiectiv la care mai visați?

Pe viitor intenționez să continui investigațiile asupra evului mediu timpuriu, cu publicarea unei monografii, care va aduce o completare importantă, sper, la istoria poporului român de până la formarea statelor medievale naționale.

Vă mulțumim pentru interviul acordat și vă dorim succese în continuare, și realizări frumoase!

Vă mulțumesc și eu și vă doresc baftă în toate!

Oreionul – Situație de epidemie în Republica Moldova

Epidemia de oreion* ia amploare pe zi ce trece în Republica Moldova. Potrivit datelor CNSPMP, de la începutul anului curent în republică au fost înregistrate peste 3600 cazuri de oreion. 80% dintre bolnavi fac parte din grupul de vârstă 15-24 ani.

Cazuri de oreion au fost înregistrate în toate raioanele R. Moldova, în afară de Soroca și Ocnița, cele mai afectate teritorii fiind municipiul Chișinău, raioanele Comrat, Orhei, Anenii Noi, Hâncești și Ialoveni. Circa 50% dintre bolnavi au fost internați pentru a evita complicarea bolii. Ceilalți primesc tratament ambulatoriu. În instituțiile medicale din capitală și din centrele raionale au fost reprofilate secții pentru spitalizarea bolnavilor de oreion.

În articolul ce urmează vom încerca să elucidăm care sunt simptomele infecției, la ce complicații ar putea duce și care sunt metodele de profilaxie a ei.

Parotidita epidemică (oreion) este o boală infecțioasă virală acută, extrem de contagioasă, provocată de un paramixovirus, se manifesta, în principal, prin creșterea în volum, dureroasă a glandelor parotide (glande salivare situate între ureche și mandibulă).

Transmiterea oreionului

Oreionul este transmis de la o persoană infectată la cea sănătoasă pe cale aeriană și de asemenea prin contactul cu obiecte recent contaminate, cum ar fi : șervețele, batiste, pahare. Cel mai frecvent sunt afectați copiii. Persoanele infectate pot răspândi virusul aproximativ 7-9 zile după ce simptomele apar. Perioada de incubatie (perioada dintre momentul infectării și momentul apariției simptomelor) este de obicei de 16-18 zile deși poate fi și peste 25 de zile.

Simptomele infecției

Virusul prezintă o tendință naturală să se fixeze pe glande și nervi:

- creșterea în volum, dureroasă, a uneia sau ambelor glande parotide; unul sau ambii obraji pot fi umflați. Aproximativ 30-40% din cei infectați prezintă acest simptom care e considerat de către mulți un semn caracteristic pentru boală, deși el poate apărea și în alte afecțiuni ;
- febră cuprinsă între 38-40 °C;
- cefalee (dureri de cap), durere la nivelul urechii, senzație de gât uscat și durere la înghițire sau deschiderea gurii;
- durere resimțită, atunci când se consumă mâncăruri sau băuturi acre cum ar fi: sucuri sau citrice;
- oboseală cu dureri musculare sau articulare;
- lipsa poftei de mâncare și vărsături.

Complicații

Oreionul ia în unele cazuri o forma neuromeningeană (meningita, encefalită, atingere a nervului auditiv), o pancreatită (inflamație a pancreasului) și o orhita (inflamație a testiculelor) sunt, de asemenea, posibile și susceptibile să apară fără inflamația parotidelor.

Profilaxia specifică

Vaccinul împotriva oreionului face parte din triplul vaccin ROR care mai cuprinde vaccinul antirubeolă și antirujeolă. Beneficiile acestui vaccin depășesc cu mult riscurile sale. Vaccinul se administrează conform calendarului de vaccinare de 2 ori: la vârsta de 12 luni și 7 ani.

Dna *Raisa Mutoi*, medic de familie la Centrul de Sănătate s. **Colonita**, ne-a comunicat că în localitate nu au fost depistate cazuri de oreion. Nu s-au atestat nici cazuri de gripă, însă e în creștere numărul bolnavilor cu infecții virale acute, bronșite.

Ultimele știri

Campania de revaccinare contra oreionului începe în februarie, transmite Info-Prim Neo. Anunțul a fost făcut de către ministrul Sănătății, Ion Ababii, în cadrul unei conferințe de presă marți, 29 ianuarie. Potrivit ministrului, în următoarele 3 săptămâni urmează a fi vaccinați 150 mii de tineri cu vârsta cuprinsă între 13-24 ani, cei mai supuși riscului de îmbolnăvire. Ion Ababii a menționat că vaccinul a fost foarte greu de găsit pentru că se produce în conformitate cu necesitățile țării.

Costul total al campaniei de revaccinare se va cifra la 13 mln lei, bani care nu au fost prevăzuți în bugetul de stat pentru sănătate, care, în total, pentru procurarea a 10 tipuri de vaccinuri prevede 7,8 mln lei. Ministrul susține că, pentru a găsi mijloacele necesare, se va face apel la fondurile de rezervă ale Guvernului, ale autorităților locale și ale Companiei naționale de asigurări în medicină.

IMPORTANT

Medicii atenționează populația să se adreseze la medic la apariția primelor simptome ale bolii și să evite contactul cu bolnavii.

La apariția primelor semne de boală de urgență este necesar de a chema medicul la domiciliu, care va decide necesitatea și durata spitalizării. Este necesar repausul obligatoriu la pat pe toată durata bolii, pentru a evita apariția complicațiilor.

Se recomandă de a respecta dieta alimentară, care va fi ușoară și în funcție de febră, în principal piureuri de legume, brânza de vaci, carne slabă, produse lactate. În cazuri, când este febră mare și dureri de gât, se recomandă lichide în cantități mici și repetate, la temperatura camerei (ceaiuri moderat îndulcite, supe strecurate, sucuri de fructe, zeama de compot, lapte).

oreion* în popor: *svinka*

Santa Claus a dăruit credința în minuni copiilor din Colonița

17 ianuarie... dimineața... școala din Colonița freamătă de o emoție neînțeleasă. Băiței și fetițe în forme naționale, mici dansatoare îmbrăcate frumos, profesori agitați... Toți aleargă de colo-colo și doar câteva cuvinte zboară pe lângă urechi ca un zumzet de albi „Santa!!! N-a venit încă Santa?!!”

Toți îl așteaptă pe... Santa Claus cel adevărat, cel pe care îl aduseseră renii pe meleagurile noastre cu două zile în urma. Și nu e vorba de unul oarecare, ci de singurul Santa Claus oficial, care stă tot anul în Laponia (Finlanda).

Cu întârziere de mai bine de o oră, a ajuns în sfârșit în Colonița, dar nu cu renii (ei au rămas „parcați” în aeroport după cum a afirmat el mai apoi), ci cu BMW-ul. Însoțit de primarul general Dorin Chirtoacă și alți responsabili din cadrul autorităților Primăriei capitalei, a pășit pe „asfaltul colonițean” din fața școlii.

Înalt de aproape 2 m, cu o barbă lungă și o burtică tipic Moș-Crăciunească, îmbrăcat stilat în cunoscutele culori – roșu și alb, privește vesel după sticlele ochelarilor... Ce mai! E chiar el!

În fața școlii doi copilași, Natalia Petruleac și Vasile Graur, îmbrăcați în costume naționale, îl întâmpină cu tradiționala pâine și sare. Deși întârziase un pic, copiii l-au întâmpinat cu bucurie, formând o lungă galerie de zâmbete și aplauze până la intrarea în sala festivă, unde îl așteptau alți elevi nerăbdători.

Copii l-au colindat, l-au urât și semănat, i-au dansat, arătându-i frumoasele noastre tradiții. După un mic concert a urmat o scurtă „conferință”, curioșii de școlari luându-l la asalt pe Santa cu tot felul de întrebări – de la cele mai simple, cum ar fi: Unde trăiește? Câți copii și pitici are? și până la întrebări mai „provocatoare”, ca: Unde îi sunt cerbii și cum i-a învățat să zboare? Sau... dacă barba lui e adevărată? „Poți veni s-o pipăi” spune el în limba lui, iar copiii îl înțeleg din gesturi, deși îl ajută și translatorul. Mihaela Jura din cl. a IV-a A spune: „Vorbea în limba lui, dar înțelegeam prin mimică și gesturi că i-au plăcut copiii din școala noastră și mai ales cei care au cântat și au dansat atât de frumos. Mi s-a părut bun la suflet și mărimos cum nu e altul”. La întrebarea ce vârstă are, a răspuns că 400 de ani. „V-ați păstrat bine!” spune cineva din sală. Cristian Gratii din clasa a VII-a B spune: „Am văzut pentru prima dată în viață un om de 400 de ani. Nu știu dacă mai există un om așa de bătrân. Aș vrea să trăiesc și eu atâta timp.” Altă elevă din aceeași clasă, Natalia Petruleac afirmă: „Mi-a plăcut cum ne răspundea la întrebări. Sperăm să vină și în următorii ani. Îi mulțumim mult pentru vizită și pentru veselia care ne-a dăruit-o”.

Santa a împărțit copiilor cărți poștale și autografe, a făcut poze, iar celor din „Lăstărașii” și „EuroDance”, cei care i-au pregătit mini-concertul, le-a oferit dulciuri în dar. Chiar dacă nu toți au primit cadouri, Moșul a reușit să-i impresioneze pe toți, dăruind multă bucurie, zâmbete și credință în minuni, chiar și celor care nu o aveau. „Până acum nu credeam în Santa Claus, dar astăzi l-am văzut în realitate. Sper să vină și în anul viitor, ca să aducă pace în inimile noastre” afirmă Mihaela Bruma din a IV-a B. La fel spune și colega ei Elena Iacovleva „El e adevărat și simt în el un adevărat prieten, atât pentru mine, cât și pentru toți copiii”. Diana Guja, din cl. a VII-a B spune că a frapat-o felul în care el se adresa copiilor și bunătatea ce radia în jurul lui. „Nu vom uita niciodată această zi. A fost ca un vis devenit realitate” spune și Nicoleta Olaru din a VII-a B.

Nicoleta Riaboi spune „Îi mulțumim lui Santa că a venit la noi în țară, din așa depărtări și-i mulțumim și lui Dorin Chirtoacă pentru frumoasa surpriză pe care ne-a dăruit-o”. Întrebat de ziarul „Ecou” de ce a ales anume Colonița pentru vizita lui Santa, Dorin Chirtoacă, primar general a răspuns scurt, zâmbind „Dar nu este clar?”. Fiind bine știut faptul că rădăcinile familiei lui se trag anume din acest sat.

Santa a afirmat că s-a simțit foarte bine la noi, împreună cu „acești copii talentați și zâmbăreți” și i-a rugat să le promită că vor fi cuminți, vor asculta de părinți și că vor învăța bine. El a plecat după mai puțin de o oră, dar nu înainte de a face o poză de „familie” împreună cu elevii și profesorii școlii din Colonița.

Santa a mers apoi într-o scurtă vizită (scurtă pentru că doar peste câteva ore trebuia să părăsească Moldova) la grădinița nr. 24 din sat, unde copii la fel i-au cântat și i-au arătat cât de talentați și buni sunt.

În vizita sa în Moldova, Santa a reușit să meargă în câteva internate, în vizite particulare la doi copilași cu dizabilități din Chișinău și Grătiești, l-a fel s-a întâlnit cu copiii la bradul european din fața Primăriei și chiar a trecut pe la beciurile de la Mileștii Mici.

Santa Claus a venit la Chișinău la solicitarea Asociației de prietenie Moldova - Finlanda și cu ajutorul Ambasadei Finlandei. Astfel de vizite se practică de mulți ani, iar la Chișinău a fost prima lui vizită.

Cu siguranță copiii îl vor aștepta cu drag și în anul viitor și vor avea încă un motiv ca să fie cuminți... măcar încă o lună după această întâlnire.

